

Cijfers Statushouders en Werk

Arbeidsparticipatie statushouders verloopt stroef

Statushouders starten stroef op de arbeidsmarkt o.a. door het niet beheersen van de Nederlandse taal, problemen rondom de diplomawaardering en trauma's. M.b.t. hun arbeidsparticipatie geldt:

- Na **vijf jaar** is de arbeidsparticipatie van het *cohort 2014 statushouders* **45%**.
- Van de werkende statushouders die na 2014 een vergunning kregen, werkt **73% in deeltijd** en **84% met een tijdelijk contract** (cijfers 1e helft 2020) (CBS 2021).
- Van het vergunningscohort 2019 bestonden de banen voor **86 procent** uit een baan in deeltijd en voor **92 procent** uit een tijdelijk contract.
- Het aandeel werkende statushouders met een fulltime baan in de totale groep werkenden is toegenomen van **39,7%** eind 2019 naar **48,8%** eind 2020.¹
- **Een op de drie** werkende statushouders is een jaar lang iedere maand aan het werk; er is sprake van kortdurende dienstverbanden en daardoor van frequente baanwisselingen.²
- Binnen de groep mensen (met ouders) geboren in een vluchtelingenland hebben personen met *Afghaanse en Iraanse herkomst* in 2020 het vaakst inkomen uit werk: nl. **56,1 en 55,2 procent** (mannen), en **35,5 en 46,0 procent** (vrouwen).
- De *Syrische en Eritrese herkomstgroepen*, die vooral in de periode 2014–2016 naar Nederland kwamen, hebben minder vaak werk (zie figuur 1).
- Zowel voor de Afghaanse, Iraanse, Syrische en Eritrese herkomstgroepen geldt dat vergelijkbare participatiecijfers voor de 2^e generatie niet beschikbaar zijn. Dit komt vooral door hun relatief korte verblijfsduur.
- Bedacht moet worden dat de hierboven besproken verschillen naar geboorteland en herkomstland samen kunnen hangen met een andere samenstelling van deze groepen naar achtergrondkenmerken, zoals geslacht, leeftijd en onderwijsniveau. Vooral leeftijd en opleidingsniveau zijn belangrijke factoren.

In 2020 heeft zo'n **70%** van de 15 t/m 64-jarige Nederlanders inkomsten uit arbeid; in 2010 was dat nog 63,5% (figuur 1). Het laagste percentage arbeidsparticipatie zien we bij de groepen met een Syrische achtergrond (**21,1%**) en Eritrese achtergrond (**26,6%**).

In Figuur 1 is de ontwikkeling van een groot aantal landen opgenomen. Ter verduidelijking van de participatiegraad per land is in onderstaande tabel de stand voor 2021 weergegeven.

Tabel (behorend bij figuur 1); Percentage 15 t/m 64 jarigen met inkomsten uit arbeid

Land	Percentage	Land	Percentage
Geen migratieachtergrond	71,7	NLD Cariben	55,6
Bulgarije	55,3	Iran	47,7
Polen	73,0	Irak	38,8
Roemenië	63,1	Somalië	30,9
Oekraïne	57,2	Eritrea	27,4
Overig Europa	62,5	Syrië	21,3
Turkije	52,0	Afghanistan	45,2
Marokko	45,1	Overig America en Oceanië	57,8
Suriname	60,6	Overig Afrika	50,1
Indonesië	68,9	Overig Azië	62,7

Werkloosheid

- De werkloosheid is in de periode 2006-2021 het hoogst onder de burgers met een eerste generatie buiten-Europese migratieachtergrond (CBS, 2021). In 2021 bedroeg de werkloosheid onder deze groep **8,4%** ten opzichte van **4,0%** voor de gehele bevolking.

¹ Divosa; Factsheet statushouders: jaarrapportage werk, onderwijs en inburgering 2020.

² Dieleman et al. 2021.

- Burgers met een eerste generatie buiten-Europese migratieachtergrond hebben een significant *lagere kans* om van WW naar werk te stromen en een hogere kans om van WW naar bijstand te stromen in vergelijking met burgers zonder migratieachtergrond.
- Deze cijfers hebben betrekking op de gehele groep en niet alleen maar op statushouders.

Bijstandsafhankelijkheid

Vluchtelingen zijn de eerste jaren na aankomst vaak afhankelijk van bijstand (bijlage 1 figuur 2).

- 1,5 jaar na het verkrijgen van de verblijfsvergunning, ontvangt **90%** van de 18- tot 65-jarigen die in 2014 een vergunning hebben gekregen, een uitkering.
- 3 jaar later – 4,5 half jaar na het verkrijgen van een vergunning – is dit **51%**.
- Na 5 jaar ontvangt **42%** van het cohort een uitkering. Dit kunnen ook statushouders met een (deeltijd)baan zijn.

De bijstandsverschillen tussen groepen mensen zijn groot. Het gemiddelde percentage voor de gehele Nederlandse bevolking lag in 2020 op 3,7%, maar onder mensen met een Syrische achtergrond is het met 49,8% veel hoger. Ook onder mensen met een Somalische (33,1%) en Eritrese achtergrond (33%) is het hoog

Sectoren³

- Van de werkende migranten werkten er in 2021 meer dan gemiddeld in **technische beroepen**: 17%, tegen 14% gemiddeld (bijlage, tabel 2). Dat is tevens vaker dan de 2^e generatie (12%).
- Migrantten werken vaker in dienstverlenende beroepen, maar minder vaak dan gemiddeld in commerciële beroepen.
- Werkenden van Nederlandse herkomst werkten naar verhouding vaker in zorg en welzijn beroepen dan migrantten en de tweede generatie.
- Top 5 beroepen van migrantten zijn Productiemachinebedieners, Schoonmakers, Koks, Hulpkrachten bouw en Hulpkrachten industrie.

Monitor inburgering

In het monitoring- en evaluatieplan voor de Wi2021 is veel aandacht voor duale trajecten:

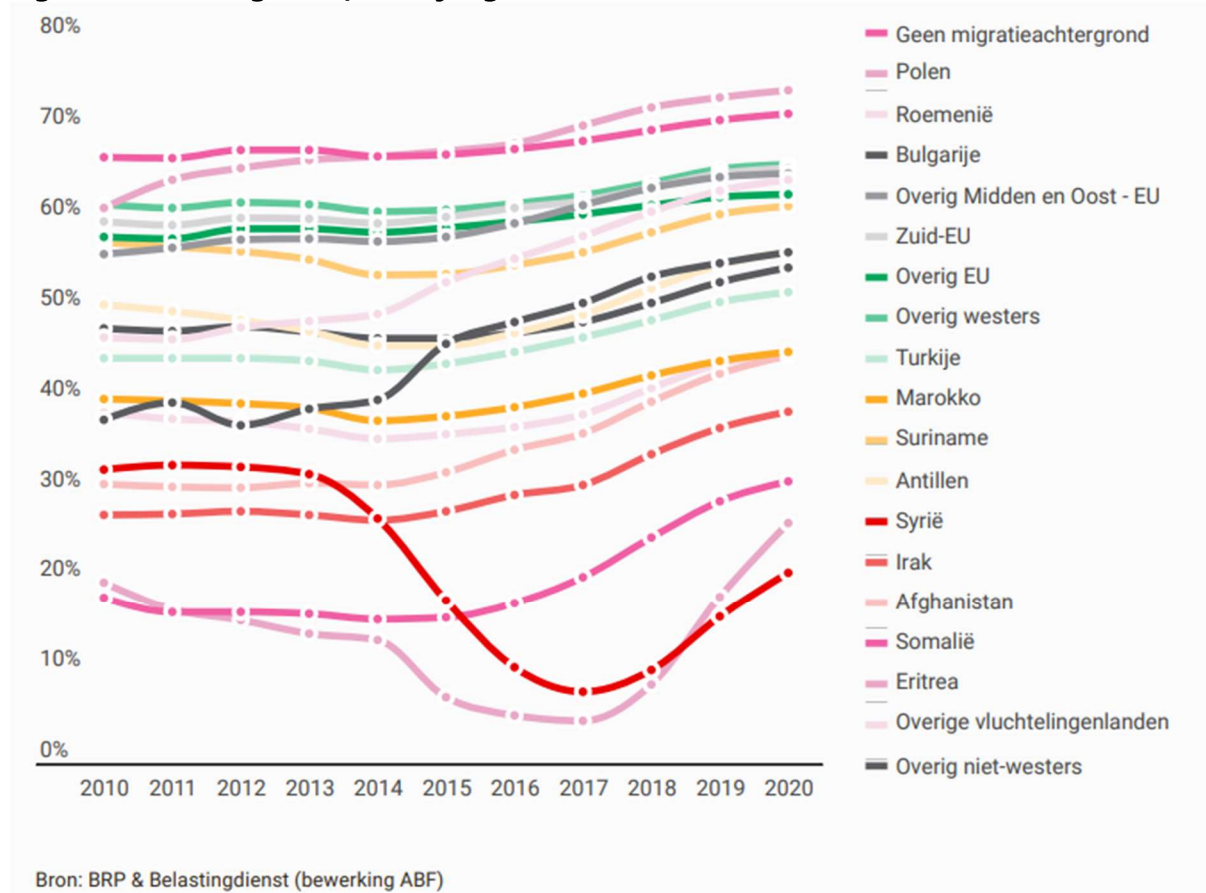
- Via de Statistiek Wet Inburgering van het CBS wordt de arbeidsparticipatie van individuele inburgeraars onder de Wi2021 gevolgd vanaf het moment dat zij een verblijfsvergunning krijgen tot ruim na het voldoen aan de inburgeringsplicht
- In de reeds gestarte monitor naar de marktwerking wordt gevolgd in hoeverre gemeenten duale trajecten inkopen
- In het deelonderzoek naar de ervaringen van inburgeraars zal aan inburgeraars gevraagd worden hoe en wanneer in de inburgeringstrajecten de taalcursussen gecombineerd worden met participatie-onderdelen of activiteiten gericht op meedoen in de maatschappij en in hoeverre dit aansluit bij de behoeften van de inburgeraars. Dit onderzoek start in maart 2023.
- Tot slot is een apart deelonderzoek gepland naar de dualiteit van het stelsel: het combineren van het leren van de taal en participeren.

Naast deze deelonderzoeken in het kader van het monitoring- en evaluatieplan, zal met de jaarlijkse monitor van gemeentelijk beleid arbeidstoeleiding en inburgering statushouders van het Kennisplatform Inclusief Samenleven (KIS) gevolgd worden hoeveel gemeenten een duaal aanbod hebben voor inburgeraars, welk aandeel van de inburgeraars een duaal traject volgen en hoeveel werkervaringsplekken en stages gemeenten hebben ingekocht of zijn toegezegd voor statushouders.

³ CBS, Integratie en Samenleven 2022.

Bijlage 1

Figuur 1 Percentage 15 t/m 64 jarigen met inkomsten uit arbeid 2010-2020 - Nederland

Tabel 2 Beroepsklasse naar herkomst, 2021

Beroepsklasse	% 15- tot 75-jarige werkzame beroepsbevolking			
	Totaal	(2)	(3)	4
Pedagogische beroepen	7	8	8	6
Creatieve en taalkundige beroepen	3	3	3	3
Commerciële beroepen	11	11	14	9
Bedrijfseconomische en administratieve beroepen	19	20	20	17
Managers	5	5	5	4
Openbaar bestuur, veiligheid en juridische beroepen	4	4	4	3
Technische beroepen	14	13	12	17
ICT beroepen	5	5	5	7
Agrarische beroepen	2	2	0	1
Zorg en welzijn beroepen	14	15	13	12
Dienstverlenende beroepen	7	7	6	12
Transport en logistiek beroepen	7	7	9	7
Overig	2	1	1	3
Totaal	100	100	100	100

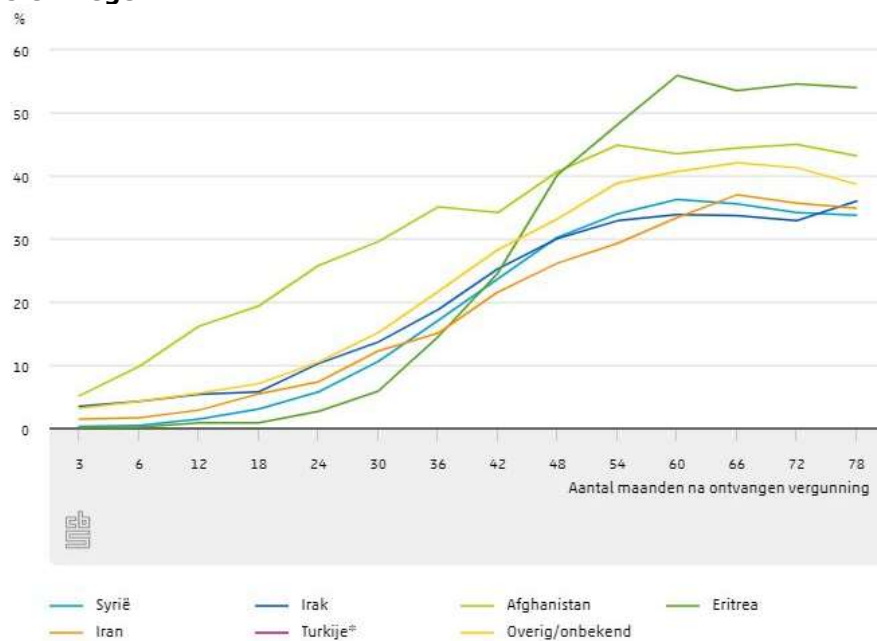
Kolom 2 is Geboren in Nederland, 2 ouders geboren in Nederland;

Kolom 3 is Geboren in Nederland, 1 of 2 ouders geboren in Nederland;

Kolom 4 is Geboren in buitenland

Bron; CBS Integratie en Samenleven 2022

Figuur 2 Aandeel werkenden onder 18- tot 65 jarigen die in 2014 verblijfsvergunning asiel kregen

²⁾ Vanwege kleine aantallen geven de gegevens voor Turkije een vertekend beeld. Deze nationaliteit is daarom in deze figuur weggelaten. In het dashboard vindt u wel de cijfers voor Turkije.